

Trenbidea gurutzatzea

**Trenbide-inguruneetako
segurtasunari buruzko
ADINEKOENTZAKO gida**

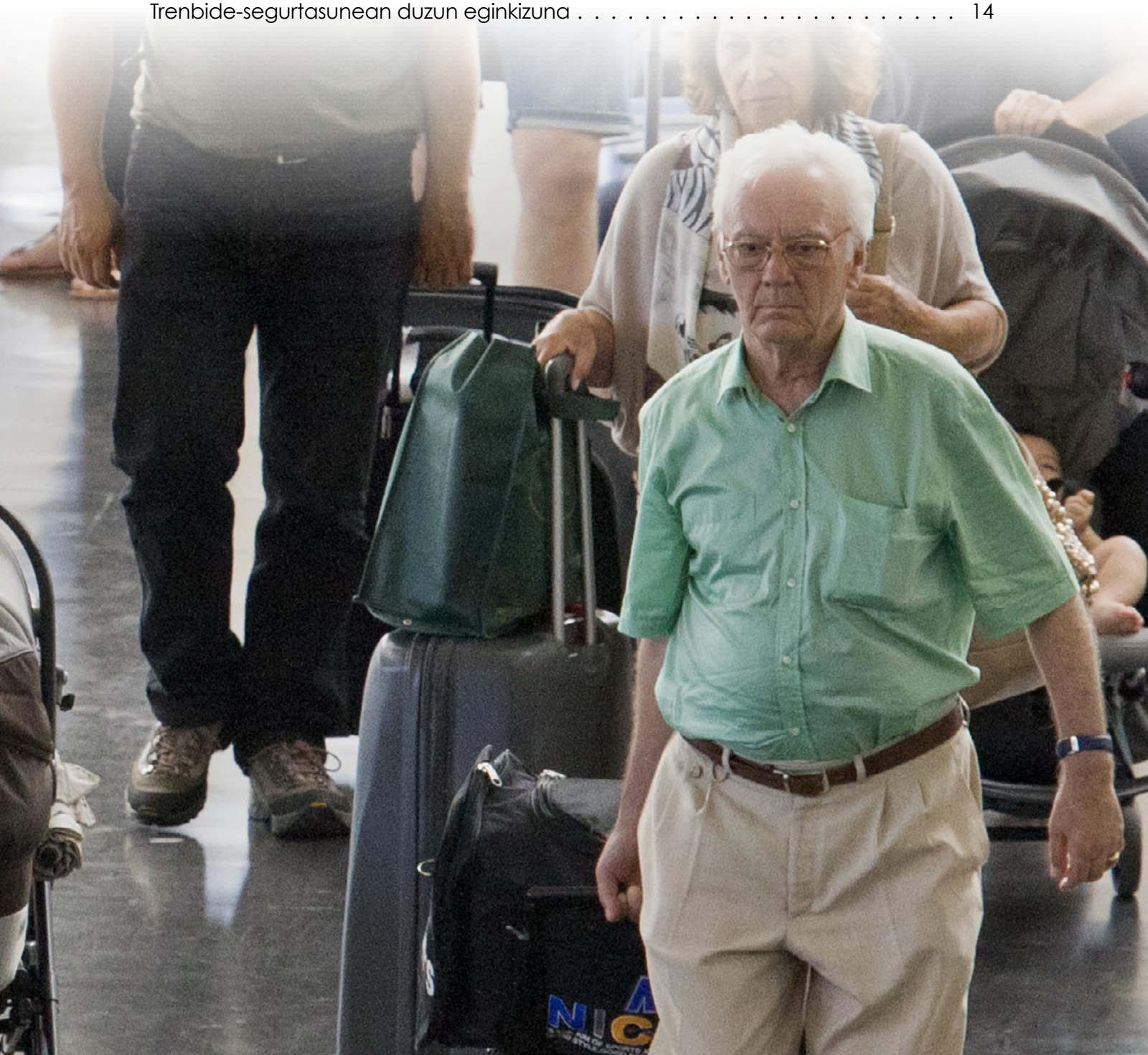
AGENCIA ESTATAL
DE SEGURIDAD FERROVIARIA

AÑO EUROPEO
DEL FERROCARRIL 2021

EDUKIEN TAULA

Gidaren helburua	3
Hasteko, zenbait definizio	4
Baimendu gabeko trenbide-inguruneak	6
Trenetara eta haiek segurtasunarekin duten harremanari buruzko datu interesgarriak	8
Adinekoentzako arriskuak	10
Trenbide-inguruneetan seguru egoteko gakoak	12
Trenbide-segurtasunean duzun eginkizuna	14

GIDAREN HELBURUA

Trena garraiobide bizkor eta ekologiko bat da. Ia edonora eta erosotasun osoz joan gaitezke trenez. Hala ere, kontuan hartu behar da trenen eta tren-geltokien inguruan arriskuak daudela. Hori dela eta, funtsezkoa da tren-geltokietan eta beste trenbide-ingurune batzuetan gaudenean arrisku horiek hautematea eta segurtasunez nola jokatu jakitea.

Gida honekin, Trenbide Segurtasuneko Estatu Agentziak eragin positiboa izan nahi du biztanleen portaeretan eta ohituretan; alegia, portaera arriskutsuak saihestu nahi dira, eta trenbide-inguruneetan seguru nola egon ezagutarazi.

Hortaz, trenbide-inguruneetan adineko erabiltzaileek izan ditzaketen istripuez ohartaraztea eta haiek murriztea da haren helburu nagusia. Zehazki, gidak segurtasunarekin erlazionatutako jardunbide egokiak zabaldu nahi ditu trenbide-inguruneetan ibili ohi diren adinekoen artean; adibidez, trenbide-pasaguneak eta nasen arteko gurutzaguneak egoki erabiltzea, tren-geltokietako nasetan behar bezala jokatzeko, etab.

HASTEKO ZENBAIT DEFINIZIO

NASA

Tren-geltokietan, trenbidean zehar dagoen espaloia, zabal samarra; bidaiariak trenean sartzeko eta trenetik irteteko altuera egokia du, baita maletak eta gauzak kargatzeko eta deskargatzeko ere. Segurtasun-eremua lerro batek mugatu ohi du; normalean, horia da lerroa.

KATENARIA

Trenbidearen gainean esekitako kable-multzoa; tren elektrikoak elektrizitatez hornitzen ditu.

NASEN ARTEKO GURUTZAGUNEA

Trenaren eta tren-geltoki eta geralekuetan berariaz oinezkoak nasetara iristeko dauden ibilbideen artean dagoen maila bereko elkargunea.

TRENBIDE-PASAGUNEA

Trenbideen eta errepide edo bidearen arteko gurutzagunea; seinaleztatuta egon ohi da, eta, batzuetan, langek eta beste segurtasun-elementu batzuek babesten dute (adibidez, argiak eta soinua).

AZPIKO PASABIDEA

Trenbidea seguru gurutzatzeko tunela edo korridorea. Nasan egoten da. Normalean, kartel testudun bat, irudi bat eta beheranzko gezi bat dituen seinale batez adierazita egoten da.

GAINEKO PASABIDEA

Trenbidea seguru gurutzatzeko pasagunea edo zubia. Nasan egoten da. Normalean, kartel testudun bat, irudi bat eta goranzko gezi bat dituen seinale batez adierazita egoten da.

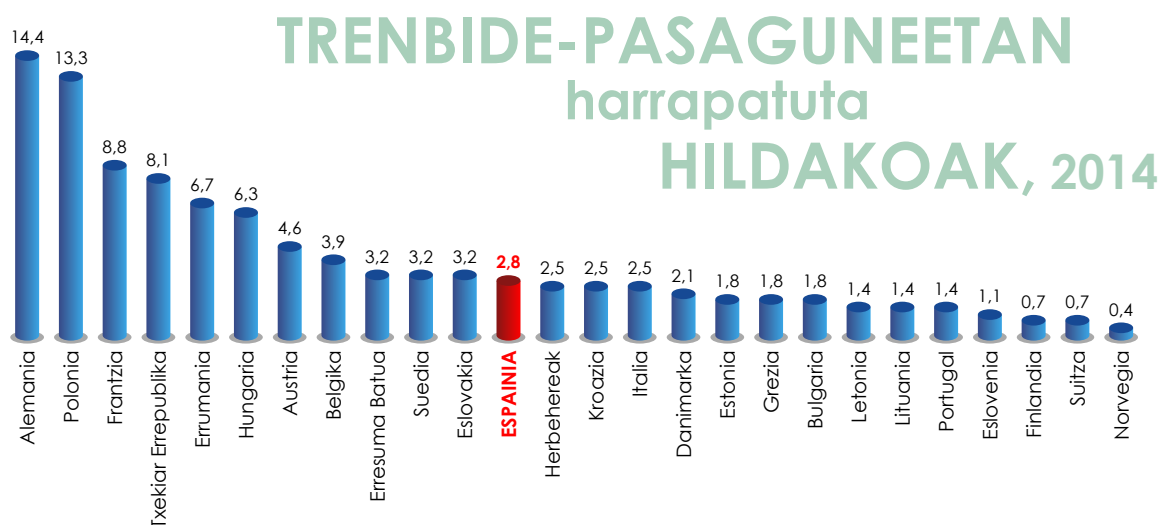
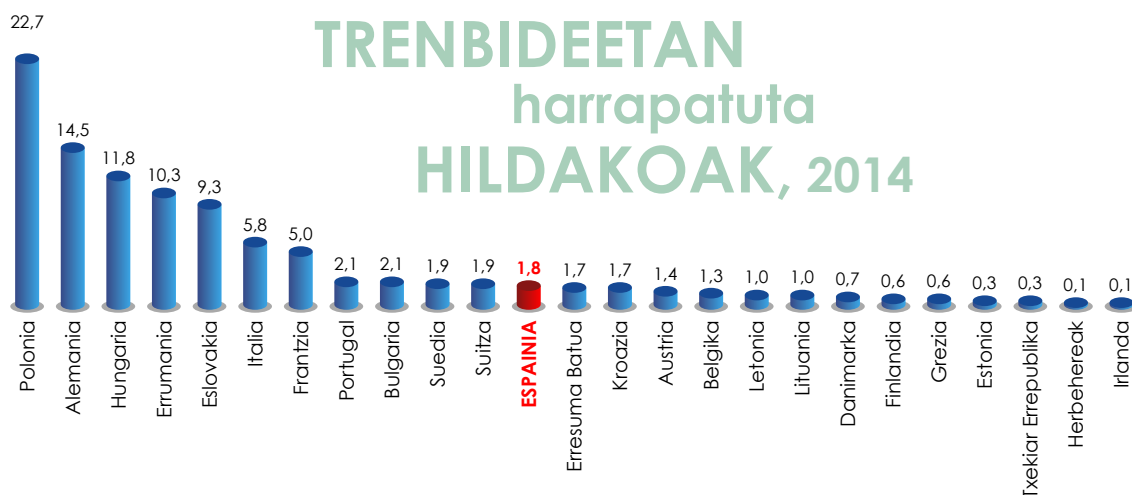
TRENBIDEA

Trena ibiltzeko den bi erraileko bidea. Trabes izeneko pieza batzuen gainean bermatzen dira errailak, eta, haiei esker, elkarrengandik distantzia berera jar daitezke. Trabesak, aldiz, harizko oinarri baten gainean kokatzen dira, balasto izenekoa, eta, hari esker, multzoaren zama banatzen da, eta ura iragazi.

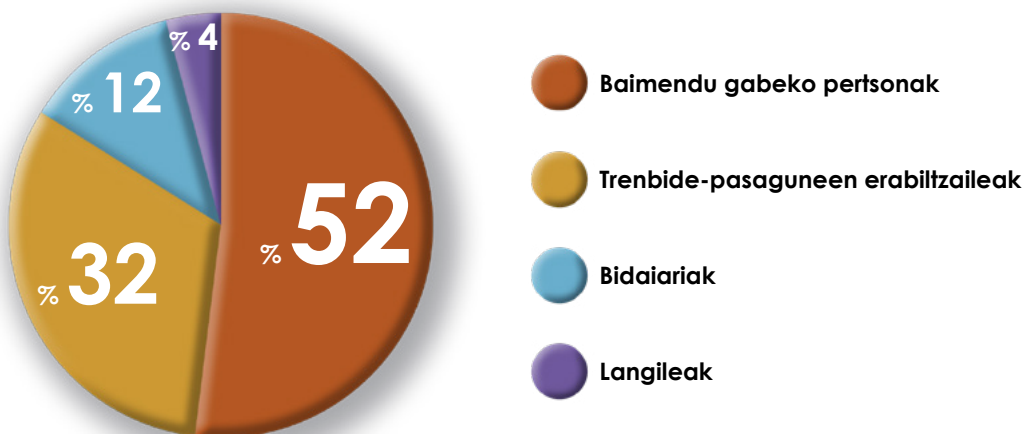
■ BAIMENDU GABEKO TRENBIDE-INGURUNEAK

2014an, 1.074 pertsona hil ziren Europako trenbideetan (EB-28)*. Pertsona gehienak baimendu gabeko inguruneetan (% 66,9) eta trenbide-pasaguneetan (% 26,5) hil ziren. 2014an, inguruko herrialdeetako datuak kontuan hartuta (Europar Batasuna-27), Espainia 12. tokian zegoen trenbideetan eta trenbide-pasaguneetan harrapatuta hildako pertsona kopuruari dagokionez.

*Datuak: European Union Agency for Railways (2016). Railway Safety Performance in the European Union.

Espanian, arrazoi horrengatik hildakoen % 52 baimendu gabeko tokietan sartutakoak ziren; % 32, trenbide-pasaguneen erabiltzaileak; % 12, bidaiariak; eta % 4, langileak.

Zenbait pertsona trenbide-inguruneetan legez kanpo sartzeko arrazoiak bidezidor bat hartzea, argazkiak ateratzea, txartela ordaindu behar ez izatea eta ekintza bandalikoak egitea dira.

Baimendu gabeko tokietan sartzeak ondorio tragikoak ditu batzuetan. Gainera, legeak zigortu egiten du baimendu gabeko trenbide-inguruneetan sartzea. **Jendeak ezin du ibili trenbidean, eta baimendu gabeko toki batetik hura zeharkatzea arriskutsua eta legez kanpokoa da, eta zigorgarria ere bai (7.500 eurora artekoa izan daiteke isuna).**

TRENEI ETA HAIK SEGURTASUNAREKIN DUTEN HARREMANARI BURUZKO ■ DATU INTERESGARRIAK

**ABIADURA HANDIKO TREN
BATZUEK 322 TONA INGURU
PISATZEN DUTE; HAU DA, 260
AUTOMOBIL INGURUK ADINA.**

Nasaren edo trenbidearen on-
doan bagaude eta tren batek
jotzen bagaitu, **agian hilko gara.**

Trenak asko pisatzen duenez,
ezin du bizkor geratu trenbidean
persona edo oztoporen bat
badago.

**160 KM/H-ko ABIADURAN DOAN
TREN BATEK 1.000 METRO ERE BEHAR
DITU ERABAT GELDITZEKO; HAU
DA, 10 FUTBOL-ZELAI ADINAKO
DISTANTZIA.**

Nahiz eta tren-gidariak gu ikusi eta
galgari eragin, **hainbesteko distantzia
behar du erabat gelditzeko, ezen
trenak harrapatu egingo baikintuzke.**
Ez da automobil bat.

TREN BATZUEK 8.800 kW-eko POTENTZIA DUTE; HAU DA, 120 AUTOMOBILEK ADINAKOA.

Potentzia horri esker, **oso azkar** joan daitezke.

Katenariaren bidez, elektrizitatez hornitzen dira trenak. Korronte hori ez da inoiz itzaltzen, eta **potentzia hilgarria** du.

Ez da zertan katenaria ukitu elektrokutatzeke; **nahikoa da harengandik hurbil egotea hiltzeko** edo zauri larriak jasateko arriskuan egoteke.

ABIADURA HANDIKO TREN BATZUK 300 KM/H-ra ERE IRISTEN DIRA.

Abiadura handian doazen tre-nek **xurgatze-efektua eragin dezakete**, eta hutsa sortu, eta horrek trenaren azpira eraman zaitzake.

ADINEKOENTZAKO ARRISKUAK

Pertsonen egoera fisiko eta psikologikoa aldatu egiten da bizitzan zehar, eta, ondorioz, arrisku-faktoreak ere bai. Frogatuta dago, adinak aurrera egin ahala, erreflexuak murriztu egiten direla, koordinazioa okertu eta, batzuetan, ikusmena eta entzumena galdu. Baina horrek ez du esan nahi adinekoek aktibo egoteari utzi behar diotenik. Besterik gabe, nahikoa da adinak berekin dakartzan mugez jabetzea.

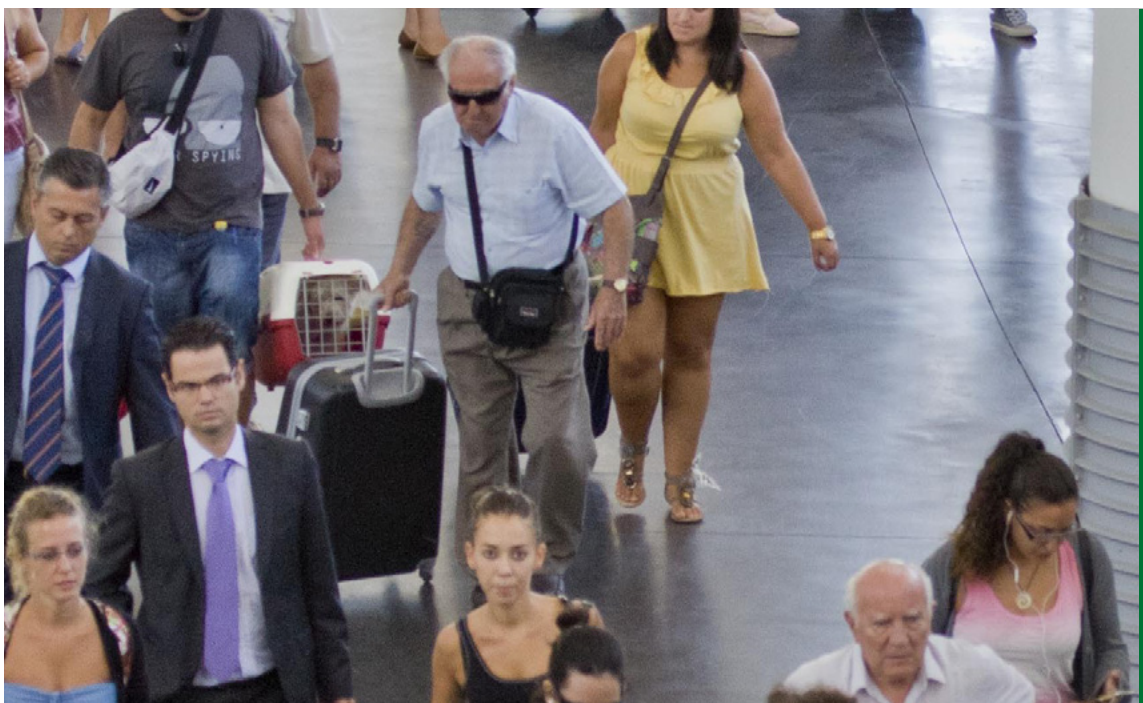
Egoera psikofisiko batzuk adinari lotuta daude, eta, haien eraginez, baliteke adinekoak **orientazioa** eta **kontzentrazioa galtzea**, eta **erabakiak hartzeko** gaitasun txikiagoa izatea (gaitasun hori erabakigarria da arriskutsuak izan daitezkeen egoeretan; adibidez, trenbide-inguruneak). Horrek guztiak estres handiagoa eragiten du.

Ikusmena, entzumena, erreflexuak eta koordinazioarekin erlazionatutako gaitasun psikomotorrak murrizteak batzuetan mugikortasuna eragozten du. Hala ere, **badira hori konpentsatzeko estrategiak** (esaterako, **betaurrekoak, audifonoak, makila eta abar**), zeinak oso erabilgarriak baitira bizimodu aktiboa izaten jarraitzeko.

Batzuetan, **arriskua desberdin hautematen da, ingurunea ezagutuz gero, gaitasun kognitiboak murriztuta edukiz gero eta zenbait tratamendu medikoren pean egonez gero.**

Senide edo lagunen bat ez badago tren**ez bakarrik bidaiatzeko** edo trenbide-inguruneetatik hurbil oinez ibiltzeko moduan, **saiatu arriskuak azaltzen edo lagun iezaiozu.**

Trenbide-inguruneetan badaude arrisku batzuk, adina edozein dela ere. **65 urte baino gehiago** badituzu, kontuan izan tren-geltokiekin eta haien inguruko tokiekin erlazionatutako gomendio hauek:

- ▶ **Trenbide gainera pasabide baimenduak zeharkatzean, ibili erdialdetik.** Horrela, estropezu egiten baduzu edo erortzen bazara, pasabidera bertara eroriko zara.
- ▶ **Trenbide-pasagune bat oinez zeharkatu** behar duzunean, **horretarako baimena eman eta berehala** zeharkatu behar duzu; alegia, semaforoa oinezkoentzat berde jartzen denean edo langak altxatzen direnean. Horrela, **denbora gehiago izango duzu** hura gurutzatzeko.
- ▶ Tren-geltokietan eta haien inguruko tokietan, **ibili leku ezagun eta baimenduetatik.**
- ▶ **Behar baduzu**, pasabide baimenduetan, **ez itzazu gurutzatu beste norbait etorri arte, elkarrekin zeharkatu ahal izateko.**

TRENBIDE-INGURUNEETAN SEGURU EGOTEKO GAKOAK

Kontuz ibili nasaren eta trenaren arteko hutsunearekin; erraza da estropezu egitea eta oina sartzea. Trenean errazago sartzeko, heldulekuak daude ateetan. **Sartu patxadaz.**

Adi ateak ixteko argi-seinaleari eta seinale akustikoari. Pizten denean edo soinua egiten duenean, ez igo trenera edo ez jaitsi trenetik. **Itxaron eta hartu hurrengoa.**

Gelditu nasako lerro horiaren edo segurtasun-lerroaren atzean trenaren erabat gelditu arte. Nasaren ertzetik hurbil bazaude, agian trenak jo edo xurgatu egingo zaitu.

Zerbait trenbidera erortzen bazaizu, ez saiatu inoiz hura berreskuratzen. Oso arriskutsua da. **Eskatu beti laguntza tren-geltokiko langileei.**

Tren-geltokietan eta beste trenbide-ingurune batzuetan, ibili beti oinez; **ez joan inoiz korrika**. Toki horietan arriskuak daude, eta baliteke erortzea.

TRENBIDE-INGURUNEETAN SEGURU EGOTEKO GAKOAK

Trenbide-inguruneetan, **ez eraman jantzita aurikularrak, edo jaitsi bolumena**, eta, ahal dela, ez erabili gailu elektronikorik. Horrela, adi egongo zara, eta informazio-eta ohartarazpen-mezuak entzun ahal izango dituzu. Hori are garrantzitsuagoa da nasen eta trenbide-pasaguneen arteko gurutzaguneak zeharkatu behar dituzunean, **ezinbestekoa baita trena entzutea**; izan ere, trenak ez dute beti txilibitua jotzen badatozela jakinarazteko.

Ez hartu bidezidorrik. **Arriskutsua da trenbidea gurutzatzea**. Edozein noranzkotik, edozein trenbidetatik eta edozein unetan etor daitezke trenak.

Tren-geltokietan eta haien inguruko tokietan, **trenbidea gurutzatzeko pasabide baimenduak daude**: gainekeo pasabideak, azpiko pasabideak, nasen arteko gurutzaguneak eta trenbide-pasaguneak.

Nasen arteko gurutzaguneetan eta trenbide-pasaguneetan: gelditu, begiratu bi aldeetara, entzun eta pentsatu segurua ote den gurutzatzea.

Trenak ez dira beti ordu berean pasatzen. Programatuta ez badaude ere igaro daitezke. Hori dela eta, garrantzitsua da arriskurik ez dagoen tokietan egotea.

Kontuz ibili.

TRENBIDE-SEGURTASUNEAN DUZUN EGINKIZUNA

Helduek oso eragin handia dute haurren; hori dela eta, batzuetan, helduek egiten duten guzti-guztia egiten dute haurrek.

Bide desegokietatik joaten edo **tren-geltokietan eta trenbide-pasaguneetan arduragabekeriaz jokatzeko**, besteak beste, ingurukoengandik **ikasten da**, eta belaunaldi batetik bestera pasatzen.

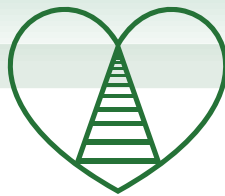
Aitona-amonek ezagutza transmititu izan dute beti, baita trenbide-segurtasunaren arloan ere.

Funtsezko eginkizuna duzu bilobei eta beste ume batzuei tren-geltokietan eta beste toki batzuetan seguru nola egon erakusten.

Erakutsi iezaiezu seguru egoten.

GELDITU, BEGIRATU, ENTZUN, BIZI!

Trenbidea
gurutzatzea